

EDUSKUNNAN VASTAUS 157/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Oikeuspoliittisesta tutkimuslaitoksesta annetun lain ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi Oikeuspoliittisesta tutkimuslaitoksesta annetun lain ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta (HE 121/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 13/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Oikeuspoliittisesta tutkimuslaitoksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Oikeuspoliittisesta tutkimuslaitoksesta annetun lain (1139/2007) 3 ja 4 § sekä *muutetaan* lain nimike sekä 1 ja 2 §, 4 a §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale, 4 b §:n 1—3 momentti ja 5 §,
sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi laissa 301/2013 sekä 4 a §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale ja 4 b §:n 1—3 momentti laissa 301/2013, seuraavasti:

Laki

Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutista

1 §

Hallinnollinen asema ja tehtävät

Helsingin yliopiston yhteydessä toimii Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti.

Instituutin tehtävänä on:

1) harjoittaa riippumatonta kriminologista ja muuta oikeuspoliittista tutkimusta ottaen huo-

mioon oikeusministeriön ja yhteiskunnan tietotarpeet;

2) seurata ja analysoida rikollisuutta, rikollisuuden kontrollin ja seuraamusjärjestelmän toimintaa, oikeusoloja ja lainsäädännön vaikutuksia sekä raportoida niiden kehityspiirteistä; ja

3) ylläpitää sille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarvittavia tutkimusrekistereitä.

2 §

Johtaminen ja ohjaus

Instituutilla on johtokunta, joka ohjaa ja valvoo sen toimintaa. Johtokuntaan kuuluu yhdeksän jäsentä, ja sen asettaa Helsingin yliopiston rehtori. Oikeusministeriö nimeää jäsenistä neljä ja opetus- ja kulttuuriministeriö yhden. Lisäksi instituutin henkilökunta valitsee keskuudestaan yhden jäsenen. Johtokunnan toimikausi on neljä vuotta.

Instituutilla on johtaja, joka johtaa ja kehittää instituutin toimintaa sekä vastaa toiminnan tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

Johtokunnan ja johtajan tehtävistä määrätään instituutin johtosäännöllä.

4 a §

Instituutin tiedonsaantioikeus

Instituutilla on salassapitosäännösten ja tuomioistuinten antamien salassapitomääräysten sekä muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus pyynnöstä saada maksutta instituutin tutkimus- ja seurantatehtävien toteuttamiseksi tarpeellisia tietoja seuraavasti:

4 b §

Tietojen käsittely ja salassapito

Instituutti voi muodostaa ja ylläpitää 4 a §:ssä tarkoitettuja tietoja sisältäviä henkilörekistereitä sen tehtäväksi säädettyjen tutkimusten ja selvitysten toteuttamiseksi.

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään velvollisuudesta luovuttaa salassa pidettäviä tietoja tai oikeudesta antaa niitä, instituutin tehtäviä varten kerätyjä henkilötietoja ei saa luovuttaa käytettäväksi yksittäistä henkilöä tai perhettä koskevassa päätöksenteossa eikä muussa vastaavassa asioiden käsittelyssä.

Instituutti voi antaa salassa pidettäviä henkilötietoja tieteellistä tutkimusta varten vastavuoroisen yhteistyösopimuksen mukaisesti tieteellistä tutkimusta säännönmukaisesti harjoittaval-

le laitokselle tai yhteisölle noudattaen, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 28 §:ssä säädetään. Jos tiedot instituutille luovuttanut viranomainen on saanut tiedot sen suostumuksella, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty, tietoja ei saa luovuttaa vastoin suostumuksessa tiedon käytölle ja luovutukselle asetettuja ehtoja. Salassa pidettävien henkilötietojen luovuttamisesta edelleen on ilmoitettava tiedot instituutille luovuttaneelle viranomaiselle. Esitutkintaviranomaiselta saatuja henkilötietoja saa luovuttaa vain tiedot luovuttaneen viranomaisen suostumuksella.

5 §

Johtosääntö

Instituutin hallinnosta, taloudesta ja mahdollisista muista tehtävistä määrätään johtosäännössä, jonka Helsingin yliopisto antaa. Johtosääntöä annettaessa on otettava huomioon instituutin lakisäätteiset tutkimus-, seuranta- ja rekisterinpitotehtävät.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Oikeuspoliittiselle tutkimuslaitokselle kuuluvat oikeudet ja velvoitteet sekä tutkimuslaitoksen hallussa olevat rekisterit sekä suostumuksen perusteella tai muutoin kerätyt tutkimus- ja muut aineistot siirtyvät Helsingin yliopistolle Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutin hallintaan lain voimaantulopäivänä. Instituutti voi säilyttää ja käyttää siirtyviä rekistereitä ja aineistoja tehtäviensä hoitamiseen samoin edellytyksin ja rajoituksin kuin Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos on voinut niitä tehtäviinsä käyttää, jollei lailla toisin säädetä. Siirtyviä rekistereitä ja aineistoja saa käyttää ainoastaan tämän lain mukaisen tutkimus- ja seurantatehtävien hoitamiseen.

Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen henkilöstö siirtyy Helsingin yliopiston palvelukseen lain voimaantulopäivästä. Siirtoon sovelletaan valtion virkamieslain (750/1994) 5 e ja 5 f §:n sekä

työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 10 §:n säännöksiä liikkeen luovutuksesta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 28 kohta, sellaisena kuin se on laissa 302/2013, seuraavasti:

24 §

Salassa pidettävät viranomaisen asiakirjat

Salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat, jollei erikseen toisin säädetä:

28) hallintoviranomaisen asiakirjat ja rekisterit, jotka sisältävät tietoja tuomitusta taikka vangitusta tai muutoin vapautensa menettäneestä henkilöstä, jollei ole ilmeistä, että tiedon antaminen ei vaaranna asianomaisen tulevaa toimeentuloa, yhteiskuntaan sopeutumista tai tur-

vallisuutta, ja jos tiedon antamiseen on perusteltu syy; salassa pidettäviä ovat myös rikosrekisteriin, sakkorekisteriin, oikeushallinnon valtakunnalliseen tietojärjestelmään sekä eläintenpitokieltorekisteriin talletetut tiedot samoin kuin Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutin tutkimus- ja seurantatarkoituksia varten keräämät tiedot;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 2014